

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра базових і спеціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної
та виховної роботи
_____ Т. Іванова
«_____» _____ 2017 р.

Система менеджменту якості

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Методичні рекомендації до самостійної роботи
для слухачів Підготовчого відділення громадян України

СМЯ НАУ МРСР (ІУ) 17.01.01 – (01) – 2017

Методичні рекомендації до самостійної роботи слухачів з навчальної дисципліни «Історія України» розроблені на основі робочої навчальної та навчальної програм з навчальної дисципліни «Історія України», що викладається на кафедрі базових і спеціальних дисциплін для слухачів Підготовчого відділення громадян України Навчально-наукового інституту неперервної освіти, згідно з Положенням «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

Методичні рекомендації розробив к. політ. н.,
старший викладач кафедри базових і спеціальних дисциплін _____ О. С. Єремєєв

Методичні рекомендації до самостійної роботи слухачів з навчальної дисципліни «Історія України» обговорені та схвалені на засіданні кафедри базових і спеціальних дисциплін, протокол № __ від «___» _____ 2017 року.

Завідувач кафедри _____ О. Ю. Приходько

Методичні рекомендації до самостійної роботи слухачів з навчальної дисципліни «Історія України» обговорені та схвалені на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № __ від «___» _____ 2017 року.

Голова НМРР _____ С. І. Черіпко

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	стор.
1. Пояснювальна записка	4
2. Зміст методичних рекомендацій	4
2.1. Види навчальної діяльності, що включає самостійна робота слухача	4
2.2. Основні функції самостійної роботи слухачів підготовчого відділення	5
2.3. Види самостійної роботи слухачів за цільовим призначенням	6
2.4. Рекомендації для успішної організації самостійної роботи слухача підготовчого відділення.....	6
3. Література	7
4. Форми документів системи менеджменту якості	9

1. Пояснювальна записка

Методичні рекомендації до самостійної роботи слухачів з навчальної дисципліни «Історія України» – це система рекомендацій, що допомагають слухачам підготовчого відділення засвоювати навчальний матеріал без участі викладача, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота – це форма навчання, в якій слухач засвоює необхідні знання, опановує вміннями та навички, вчиться планомірно і систематично працювати, мислити, формує свій стиль розумової діяльності.

Мета методичних рекомендацій – допомогти слухачеві підготовчих курсів оволодіти навчальним матеріалом з навчальної дисципліни «Історія України» у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою, навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Практично доведено, що тільки ті знання, які слухач здобув або закріпив самостійно, завдяки власному досвіду, думці та дії, будуть насправді твердими.

Мета самостійної роботи слухачів підготовчого відділення двоєдина: формування самостійності як риси особистості та засвоєння знань, умінь, навичок.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи слухача підготовчого відділення, визначається навчальним планом і становить 50 % загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення будь-якої теми навчальної дисципліни «Історія України». Співвідношення обсягів аудиторних занять та самостійної роботи на підготовчому відділенні Навчально-наукового інституту неперервної освіти (ННІ НО) визначається з урахуванням специфіки та змісту навчальної дисципліни «Історія України».

2. Зміст методичних рекомендацій

2.1. Види навчальної діяльності, що включає самостійна робота слухача

Самостійна робота слухачів підготовчого відділення ННІ НО традиційно включає такі види навчальної діяльності:

- поглиблене вивчення навчально-методичної літератури за темами, пошук додаткової літератури (*наприклад*, знайти та опрацювати матеріали, підготувати доповідь на тему: «Античні міста-держави в Північному Причорномор'ї»);
- конспектування, складання планів, тез (*наприклад*, скласти план та тези повідомлення на тему «Правління Володимира Великого: зовнішня та внутрішня політика»);
- кодування інформації (складання схем, таблиць, графіків); *наприклад*, скласти таблицю на тему: «Утиски царським урядом козацько-гетьманської автономії у часи правління Петра I»;

Таблиця 1.

Сфера	Обмеження
1. Політика	<ul style="list-style-type: none">• Київ вилучено з-під влади гетьмана та поставлено під владу царського намісника (1710).• Впроваджено посаду царського резидента (мав контролювати листування гетьмана, його міжнародні зв'язки, мав право арештувати його в разі зради, за Таємною інструкцією царя мав сіяти недовіру та підозри між гетьманом і старшиною).• Розміщено 10 московських полків.• Призначення нну амма на посади козацької старшини (зокрема, зятем гетьмана став нну амм П.Толстой – ніжинський полковник). Зростала кількість шлюбів між козацькою старшиною та московськими дворянами.• Масове використання козаків у походах за межами Гетьманщини, їх залучення у будівництві Санкт-Петербурга, де багато з них загинуло.

2. Економіка	<ul style="list-style-type: none"> • Українські купці могли торгувати з Європою лиш через російські порти (Архангельськ, Рига). • Право надавати землі в Гетьманщині отримав цар (поруч з гетьманом). • Митні збори на кордоні Московії та Гетьманщині поступали до казни царя. • Творення пільгових умов для торгівлі московським купцям у ВЗ.
3. Культура та освіта	<ul style="list-style-type: none"> • Заборона друкувати в Гетьманщині будь-які книги, крім нуну ама московським зразком (1720 р.). • Заборона духовенству обирати Київського митрополита, київському архієрею дозволено носити сан лиш архієпископа, призначеного Петербурзьким Синодом РПЦ за згодою царя. • Скорочено кількість студентів КМА, найкращих її викладачів переводили у Московію на викладацькі, наукові посади чи єпископські кафедри.

– підготовка повідомлень до практичних занять (*наприклад*, підготувати повідомлення на тему: «Литовське правління в українських землях у XIV–XVI ст.»);

– виконання тестових завдань. *Наприклад*:

Розташуйте в хронологічній послідовності, воєнні дії, які відбувались на території України:

А Горлицький наступ

Б захоплення перемишльської фортеці російськими військами

В Галицька битва

Г Брусиловський прорив

Відповідь: В, Б, А, Г.

– виконання домашніх завдань, що включають в себе такі різновиди тестових завдань: завдання з 1 правильною відповіддю, завдання на встановлення відповідності (утворення логічних пар), завдання на встановлення хронологічної послідовності, завдання з вибором 3 правильних відповідей;

– виконання завдань за допомогою комп'ютера;

– опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу;

– вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання.

Методичне забезпечення самостійної роботи слухачів повинне передбачати засоби самоконтролю (тести, пакети контрольних завдань, питання та завдання для самоконтролю).

2.2. Основні функції самостійної роботи слухачів підготовчого відділення

Основними функціями самостійної роботи слухачів підготовчого відділення є пізнавальна, самостійна, прогностична, коригуюча та виховна.

Пізнавальна функція визначається засвоєнням слухачем систематизованих знань з дисциплін. *Самостійна* функція – це формування вмінь і навиків, самостійного їх оновлення і творчого застосування. *Прогностична* функція є вмінням слухача вчасно передбачати й оцінювати як можливий результат, так і саме виконання завдання. *Коригуюча* функція визначається вмінням вчасно корегувати свою діяльність. *Виховна* функція – це формування самостійності як риси характеру.

Зміна концептуальної основи й розширення функцій самостійної роботи слухача не тільки сприяє збільшенню обсягу її важливості, а й викликає зміну у взаємовідносинах між викладачем і слухачем як рівноправними суб'єктами навчальної діяльності, тобто коригує всі психолого-педагогічні (організаційні, методичні) засоби забезпечення самостійної роботи слухачів.

2.3. Види самостійної роботи слухачів за цільовим призначенням

Існують такі види самостійної роботи слухачів підготовчого відділення за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації.
2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних робіт, практичних занять, розв'язування типових тестових завдань з історії України.
3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості (відповідно до специфіки навчальної дисципліни): розв'язання нестандартних завдань, написання творчих робіт. *Прикладом творчого завдання є: підготуйте повідомлення на тему «Симон Петлюра: значення історичної постаті для сучасної історії України».*

Самостійна робота слухачів з кожної дисципліни навчального плану повинна забезпечити:

1. Системність знань та засобів навчання.
2. Володіння розумовими процесами.
3. Мобільність і критичність мислення.
4. Володіння засобами обробки інформації.
5. Здібність до творчої праці.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою слухачів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння слухачем в процесі самостійної роботи, виноситься на поточний та контрольний рейтинг поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується при проведенні аудиторних навчальних занять.

Оцінювання набутих знань та вмінь слухачів з історії України на підготовчому відділенні ННІНО НАУ здійснюється за 60-ти бальною системою. Виділяють 4 рівні знань: початковий (1–14 балів), середній (15–30 балів), достатній (31–45 балів) і високий (46–60 балів).

Контроль самостійної роботи слухачів підготовчого відділення, відповідно до специфіки навчальної дисципліни, включає:

1. Відповіді на контрольні або тестові питання.
2. Перевірку конспекту ведення теоретичних записів та понять.
3. Перевірку розв'язаних тестових завдань.
4. Перевірку виконання вправ і завдань з навчально-методичної літератури, розробленої на кафедрі базових і спеціальних дисциплін.
5. Перевірку виконаних індивідуальних завдань.

Для самостійного опанування матеріалу будь-якої навчальної дисципліни, слухач в обов'язковому порядку має використовувати методичні матеріали різного рівня і призначення (так зване методичне забезпечення), розроблені кафедрою базових і спеціальних дисциплін.

2.4. Рекомендації для успішної організації самостійної роботи слухача підготовчого відділення

Для успішної організації самостійної роботи слухачам підготовчого відділення можливо дати наступні рекомендації:

1. Головне в організації самостійної роботи – детально планувати час навчання і виконувати намічений план.
2. Перед тим як прочитати з навчально-методичного посібника чи додаткового джерела матеріал відповідно якоїсь теми, подивіться свій конспект, визначте об'єм і послідовність питань із певної теми, а потім вже приступайте до опрацювання джерела літератури.
3. Приступаючи до вивчення і читання підручника, необхідно спочатку по змісту визначити місце, послідовність і короткий зміст теми, далі бігло продивіться розділ,

позначте заголовки та зверніть увагу на малюнки (якщо такі наявні). Рекомендується спочатку прочитати увесь розділ, щоб одержати загальне уявлення щодо змісту, а потім перечитати його за окремими абзацами, вдумуючись в кожну фразу.

4. Відповідайте послідовно на поставлені до теми питання. Бажано сформулювати відповідь письмово, якщо перед слухачем поставлене питання.

Наприклад: «Тож не посоромимо землі Руської, а ляжемо тут кістьми. Бо мертві сорому не імуть». Кому з київських князів, за легендою, належать наведені слова?

Відповідь: слова належать київському князю Святославу Ігоревичу, сказані під час Доростольської битви з візантійцями у 971 р.

5. Здійсніть самоперевірку на правильність відповідей на питання за підручником або конспектом із теоретичними записами та прикладами завдань. Якщо необхідно, внесіть в конспект доповнення.

6. Не відкладайте на подальший термін виконання завдань за вивченими темами і виконуйте їх за опанованими частинами.

7. При виникненні труднощів під час роботи над теоретичним матеріалом не слід пропускати складні або незрозумілі його частини і звертатися до навчально-методичних посібників. Запишіть нерозв'язані питання і скористайтесь допомогою викладача на практичних заняттях або на консультаціях.

3. Література

1. Атлас з історії України. 7 клас. – 16 с.
2. Атлас з історії України (XVI–XVIII ст.). 8 клас. – 16 с.
3. Атлас з історії України (друга половина XVIII – початок XX ст.) 9 клас. – 20 с.
4. Атлас з історії України (1900–1939 рр.) 10 клас. – 16 с.
5. Атлас з історії України (1939–2012 рр.) 11 клас. – 16 с.
6. Бойко О. Д. Історія України / Бойко О. Д. – К. : Академія, 2008. – 592 с.
7. Власов В.С. Історія України : [підруч. для 8 кл.] / В. С. Власов. – К. : Генеза, 2008. – 305 с.
8. Гісем О. В. Історія України : [підруч. для 7 кл.] / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – К. : Ранок, 2015. – 240 с.
9. Історія України: практикум / О. С. Світла, О. С. Єремєєв. – К. : НАУ, 2016. – 248 с.
10. Король В. Ю. Історія України / Король В. Ю. – К. : Академія, 2009. – 496 с.
11. Кульчицький С. В., Мицик Ю. А., Власов В. С. Історія України: довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів / С. В. Кульчицький, Ю. А. Мицик, В. С. Власов. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 528 с.
12. Кульчицький С. В. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. 10–11 кл. Історичний профіль / С. В. Кульчицький, Ю. Г. Лебедева. – К. : Поліграфкнига, 2011.
13. Історія України. Всесвітня історія. 5–12 класи : програми для загальноосвітніх навчальних закладів / [В. С. Власов, Н. М. Гупан, П. Б. Полянський]. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 142 с. – (Нова програма 12-річної школи).
14. Програма зовнішнього незалежного оцінювання з Історії України. Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 05.11.2014 № 1276 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zno-ua.net/lesson/history-ukr/>
15. Пометун О. І. Історія України : [підруч. для 10 кл.] / О. І. Пометун, Н. М. Гупан. – К. : ВД «Освіта», 2010. – 288 с.
16. Пометун О. І. Історія України : підруч. [для 11 кл.] / О. І. Пометун, Н. М. Гупан. – К. : Освіта, 2011. – 340 с.
17. Реєнт О. П. Історія України : підруч. [для 9 кл.] / О. П. Реєнт, О. В. Малій. – К. : Генеза, 2009. – 240 с.

18. Реєнт О. П. Історія України : [підруч. для 10 кл.] / Реєнт О. П. – К. : Генеза, 2010. – 240 с.
19. Струкевич О. К. Історія України : [підруч. для 11 кл.] / О. К. Струкевич, І. М. Романюк, С. І. Дровозюк. – К. : Грамота, 2011. – 318 с.
20. УЦОЯО. Тестовий зошит з історії України. ЗНО-2010. – 15 с.
21. УЦОЯО. Тестовий зошит з історії України. ЗНО-2011. – 15 с.
22. УЦОЯО. Тестовий зошит з історії України. ЗНО-2012. – 15 с.
23. УЦОЯО. Тестовий зошит з історії України. ЗНО-2013. – 15 с.
24. УЦОЯО. Тестовий зошит з історії України. ЗНО-2014. – 15 с.
25. УЦОЯО. Тестовий зошит з історії України. ЗНО-2015. – 15 с.
26. Швидько Г. К. Історія України : [підруч. для 8 кл.] / Г. К. Швидько. – К. : Генеза, 2008. – 336 с.

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я та по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	ннульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				